

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

119. An si quis mane degluat chartam, cretam, frustulum ligni, aut quid simile non comestibile, possit celebrare, aut sacram Eucharistiam sumere?
Ex part. 3. tr. 4. res. 38. ibid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

conferatur ieiunium frangere pro communione, vel Missæ celebratione? Ex part. 7. traët. 12. & Misc. 3. Ref. 10. aliàs 8.

§. 1. Sæpius hanc quæstionem pertractaui; sed quia sæpius in praxi occurrere solet, sæpius de illa redibit sermo, & negatiuum sententiam docui in part. 2. traët. 14. resol. 5. 1. cum Suarez, Valquez, Reginaldo, Bonacina, Molfesio, Coninch, & Syluios quibus nunc addo Eminentiss. D. meum Cardinalem de Lugo, de Sacram. Euch. disp. 15. sect. 2. n. 37. Raphaëlem Auersam de Sacram. Euch. disp. 9. 8. sect. 8. Hurtadum de Sacram. Euch. disp. 9. difficult. 15. Alphonsi de Leone de offic. Capell. quest. 8. sect. 17. cas. 2. n. 146. Fagundez in Præcept. Eccles. part. 3. lib. 3. cap. 5. n. 26. Præpositum in 3. part. 9. 80. art. 8. dub. 1. n. 39. Perficum de Offic. Sacerd. lib. 1. cap. 3. dub. 6. n. 60. Sancium in selectis disp. 42. n. 21. Matthæum de Rubzis in Rubr. Missæ cap. 9. n. 3. & Iacobum Marchantium in Resolut. Pastor. traët. 4. cap. 2. quest. 3. cas. 3. vbi sic ait. Qui casu traicit aliquid reliquiarum in dentibus ex cibo cœnæ præcedentis relictarum, non censetur etiam ieiunium frangere, ob dictam rationem. Aliud foret, si quis saccharum in ore posuerit paulatim liquefaciendum, & ante mediam noctem necdum totum traiecerit: est enim successiva quædam manducatio, & cibi sumptio. Vnde si quis indormiret cum saccharo in ore, de quo dubitet, an ante mediam noctem totum degluerit, teneat se non ieiunium. Ita ille.

Sup. hoc cursum in Ref. 1. nor. præteritæ §. VI. ad medium, & in Ref. 2. §. Mihi, prope finem, & vide infra Refol. 124. & aliam eius not.

2. Sed quia sæpius per litteras consultus fui à pluribus enixè ad sententia affirmatiua, pro qua ego, vbi supra, adduxeram Tabienam, & Bartholomæum à Sancto Angelo, ab aliquo Auctore existimaretur probabilis, nunc assero P. Amicum Societatis I. E. S. u illam nouissimè tanquam probabilem admittere, sic enim asserit, in Curs. Theol. tom. 7. disp. 27. sect. 1. num. 5. Dubium est de saccharo, quod retineretur in ore ad temperandas capitis distillationes, an impediatur Eucharistiæ sumptionem. Affirmat Suarez disp. 68. sect. 4. & communiter reliqui. Negare tamen videtur Tabiena, verbo, communio, & alij docti viri, quos ego consului, qui addunt, hanc opinionem tutam esse in praxi. Et sanè non videtur improbabilis, cum talis liquor in stomachum descendat per modum saluæ, Ita Amicus, vir quidem in Theologia Scholastica, & Morali optime meritis. Tu Lector indica.

RESOL. CXVIII.

Virum Sacerdos, qui mane solet deglutire aliquid ex propriis vnguibus, vel papyri, &c. possit celebrare Missam?

Ex quo deducitur mulierem terram, aut simile comedentem, siue illud comedat ob delectationem, quod est comedere per modum cibi, siue comedat, vt colorem minuat, quod est comedere per modum medicine, non posse post istorum sumptionem sumere Eucharistiam. Ex part. 2. traët. 14. Refol. 52.

Sup. hoc in Refol. seq. & in aliis §§. eius not.

§. 1. Negatiuè respondet Henriquez in sum. lib. 8. cap. 49. n. 2. & in gloss. litt. O. Nugn. tom. 1. in 3. part. 9. 50. art. 8. vbi putat, falsam esse sententiam modernorum, dicentium, quod si quis deglutiat aliquid ex propriis vnguibus, vel papyri, vel sanguinis proprii vulneris, & alia similia, quæ neque habent rationem cibi, neque potus, neque etiam medicine, non est impeditus ad sumptionem Eucharistiæ; Diuus namque Thomas dicit in solut. ad quartum argumentum, nihil referre, quod aliquid horum nutriat, vel non nutriat. Vnde assumi per modum cibi, vel potus,

solum distinguitur ab eo, quod est assumi per modum saluæ; atque ideo quæcumque res exterior, est ad hoc impedimentum, aliàs enim si medicina esset cœuia, non esset impedimentum.

2. Sed hæc opinio est nimis rigida. Ideo probabiliorem puto opinionem Sum. Coronæ pag. 4. c. 4. num. 65. & Ioan. de la Cruz in direct. conf. p. 2. de Euch. 9. 5. dub. 4. concl. 2. Et quia codex rarus est, ponam eius verba, itaque sic ait. Qui comedit modicum papyri, aut aliquid simile, non habens rationem cibi, aut medicine, potest iuxta sententiam probabilem sumere Eucharistiam. Ex quo inferet (& est casus de quo olim fui à nobilissimo viro interrogatus) mulierem terram, aut simile comedentem, siue illud comedat ob delectationem, quod est comedere per modum cibi; siue comedat, vt colorem minuat, quod est comedere per modum medicine, non posse post istorum sumptionem sumere Eucharistiam.

RESOL. CXIX.

An si quis mane deglutiat charitatem, creatam, fructum ligni, aut quid simile non comestibile, possit celebrare, aut sacram Eucharistiam sumere? Ex part. 7. traët. 4. Refol. 38.

§. 1. Hanc quæstionem ego discussi in traët. de celebrat. Missarum, resol. 52. & pro parte negatiua adduxi Henriquez, & Nugnum, quibus nunc addo Villalob. in summa, tom. 1. traët. 7. disp. 19. n. 2. Reginaldum tom. 2. lib. 29. cap. 6. n. 118. Naldum in summa, verb. Eucharistia, n. 10. & Layman in Theol. moral. lib. 5. tr. 4. cap. 6. n. 18. & Scortiam de Sacrif. Missæ lib. 2. cap. 7. n. 1. vbi sic asserit. Ieiunium ad sumendum Eucharistiam non tantum Ecclésiasticum esse debet, sed etiam naturale; ita vt excludat & cibum, & potum, & medicinam, resque cæteras, etiam si non nutriant, vt papyrum, &c.

2. Sed his non obstantibus, in dicta resolutione, sententiam affirmatiuam tenui, & adduxi Summam Coronam, & Ioan. de la Cruz, quibus nunc addo Ludouicum de S. Iuan in summa part. 1. traët. de Eucharistia, 7. art. 10. & Sancium in selectis disp. 42. n. 39. vbi sic ait. Inferretur etiam quod qui parum papyri, aut alterius rei comestibilis degluerit, possit communicare: solus enim cibus, aut potus impedit communionem. Ita ille, & hanc sententiam probabilem putat Ledesma in summa, tom. 1. de Sacram. Euch. cap. 23. concl. 4. ita asserens. [Ay vna duda, si vno aduertidamente traga vn poco de papel, o de otra cosa, que no tiene razon de comer, ni de beber, se podrá comulgar. En esta dificultad algunos dicen, que si, por no ser manjar, y otros dicen que no, porque parece que en este caso tienen lugar ciertos traydos. A esta dificultad se responde, que ambas sentencias son probables, y se pueden seguir.] Sic ille, & ego.

RESOL. CXX.

An sumptio Tabachi in folio, puluere, & fumo impediatur celebrationem Missæ, & Communionem? Et inferretur, quod si quis per nares aliquantulum naris, vel similia sumat, non frangit ieiunium naturæ, & an si quis per modum respirationis intrahat, quod possit nutrire, v. g. vaporem aliqualem etiam in quantitate, que sufficiat ad aliqualem nutritionem, an inquam, hoc impediatur celebrationem Missæ, aut Eucharistiam sumere? Et quid, si granum aliquod paruum quis in os sumat,